

Riigimetsa Majandamise Keskus

rmk@rmk.ee

15.juunil 2023

MTÜ Roheline Pärnumaa ja Päästame Eesti Metsad MTÜ seisukohad Riigimetsa Majandamise Keskuse raieplaanide kohta:

Kodumetsades, nn KAH-aladel üle Eesti peab metsamajandamisviis olema metsi hoidev ja kaitsev. Metsaseaduse järgi on üks metsamajandamisviis metsakaitse ning just metsakaitse on metsamajandamisviis, mida tuleb kodumetsades, nn KAH-aladel viljeleda.

1. Mõned üldised põhimõtted, mida tuleks kõikide nõ KAH-alade puhul rakendada (allpool on ettepanekud konkreetse ala kohta):

1.1. kõigis kodumetsades, nn kõrgendatud avaliku huviga aladel (KAH-aladel) on vaja teha sõltumatu vääriselupaikade (VEP) inventuur, samuti Natura elupaikade inventuur ning inventeerida kõik loodusväärtused (loomad, taimed, seened, sablikud);

1.2. valdavalt on tegu varasemalt kaitsemetsade kategooria alla kuulunud metsaaladega (kuni 2009. a Metsaseadus) ning seni kuni kaitsemetsade kategooria Metsaseaduses taastatakse, tuleb neid metsi, nn KAH-alasid hoida ja kaitsta;

1.3. elamutega piirnevates puistutes tuleb hoiduda igasugustest raietest, mis metsa üldilmet muudavad;

1.4. metsahoidmise kavandamisel tuleb jälgida piirkonna üldplaneeringus kehtestatud (arengu)eesmärke ja nendest mitte kõrvale kalduda. Metsandus peab toetama kohaliku elukeskkonna kvaliteeti ja kohalikke loodusväärtusi.

2. Käesolevaga ei ole me nõus RMK kavandatud intensiivsete ja sobimatute raietega kogukonnametsades.

2.1. peatada tuleb kõikide uuendusraiete kavandamine kodumetsades, nn KAH-aladel. Neid metsi tuleb majandada metsi kaitstes.

2.2. tuleb taastada kaitsemetsade kategooria Metsaseaduses;

3. Alapõhised seisukohad

Kauksi ja Rannapungerja, Ida-Virumaa

Alutaguse vald

3.1. Ida-Viru maakonnaplaneering: **Rannapungerja-Tudulinna väärtuslik maastik ja Kauksi-Remniku väärtuslik maastik.**

Ida-Viru maakonnaplaneeringu teemaplaneering "Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused": Loodusmaastikud- suurtest lageraiealade tekkimisest hoidumine.

3.2. Ida-Viru maakonnaplaneering: **Rohevõrgustiku tuumala**

3.3. Kehtiv valla üldplaneering;RMK-I palume kontrollida: Seletuskiri: Kaart:

3.4. Valla koostamisel olev üldplaneeringu kohta RMK-I palume kontrollida: ÜP Seletuskiri: Kaart:

5.4. Metsaportaali: "**ÜP kaitsemetsad**": "Teavituskohustusega metsamaa ala. Raieplaanist teavitada valda. Alus: Valla üldplaneering lk. 32"

Ida-Viru maakonnaplaneering: Rannapungerja-Tudulinna **väärtuslik maastik** (vasakul) ja Kauksi-Remniku **väärtuslik maastik** (paremal)

Ida-Viru maakonnaplaneering: **Rohevõrgustiku tuumala**

Metsaportaal: ÜP kaitsemetsad

6.4 EELIS, seisuga 20.05.2023:

- Keskkonnaagentuur **Natura metsoaelupaikade esinemisalad** (suure tõenäosusega et Natura metsoaelupaik on olemas)

<https://adr.envir.ee/et/document.html?id=1bc1cdc2-7ab9-41a7-b098-274bb0f1d522>

Kas Natura elupaikade inventuur on tehtud?

- II kat. põhja-nahkhiir (*Eptesicus nilssonii*), Loodusdirektiivi IV lisa, Bern konventsioon II lisa (strictly protected fauna species), Eurobats
- II kat. Veelendlane (*Myotis daubentonii*), Loodusdirektiivi IV lisa, Bern konventsioon II lisa (strictly protected fauna species), Eurobats
- II kat. pargi-nahkhiir (*Pipistrellus nathusii*), Loodusdirektiivi IV lisa, Bern konventsioon II lisa (strictly protected fauna species), Eurobats
- II kat. suurvidevlane (*Nyctalus noctula*), Loodusdirektiivi IV lisa, Bern konventsioon II lisa (strictly protected fauna species), Eurobats

<https://eunis.eea.europa.eu/species/1393>

<https://eunis.eea.europa.eu/species/Myotis%20daubentonii>

<https://eunis.eea.europa.eu/species/Pipistrellus%20nathusii>

<https://eunis.eea.europa.eu/species/1499>

Nahkhiirte kaitse tegevuskava kinnitamine 2017:

https://drive.google.com/file/d/1zsKFfAE4335gnZfcx-RFh5zBg0W_bSsA/view?usp=sharing

Lisa 3: Põhimõtted nahkhiirlaste elupaigapuistute (mets, park jm) hooldamiseks, majandamiseks: Eelistada nahkhiirte elupaigapuistute majandamist **püsimetsana**.

<https://drive.google.com/file/d/1YFEAB67QXavUJufhoEkUgSoOpo-fJrYE/view?usp=sharing>

Siin on Matti Masingu inventuur Valgevälja KAH-ala. Vist oleks kasulik.

https://drive.google.com/file/d/1M_TAYeMe24mdIQZ2KS1DfLthWdR5tpJG/view?usp=share_link

- Veel kat. loomad, taimed ja seemned/samblikud ei ole registreeritud. **Kas inventuur on tehtud?**

3.7. Kaasamine: Avalik koosoleku protokoll **puudub** 15.06.2023 seisuga

3.8. Metsatööde kava projekti **ei ole pandud avalikku tabelisse 2022 I poolaasta kohta**, seal puudub. On vaid kirjas "projekt koostamine jätkub kohtumisel 09.06.2023".

Kava projekt on ainult leitav teatedes lingiga. Kas inimesed on informeeritud piisavalt?

<https://www.rm.ee/metsa-majandamine/metsamajandus/korgendatud-avaliku-huviga-alad/kirjeldused-ja-metsatööde-kavad/2022>

3.9. Kava projektis on nüüd ka "**Rannapungerja**" KAH-ala Kauksi KAH ala sees!

RMK veebilehel on kirjas 2022 I poolaasta tabelis ikka "projekti valmimine peatatud".

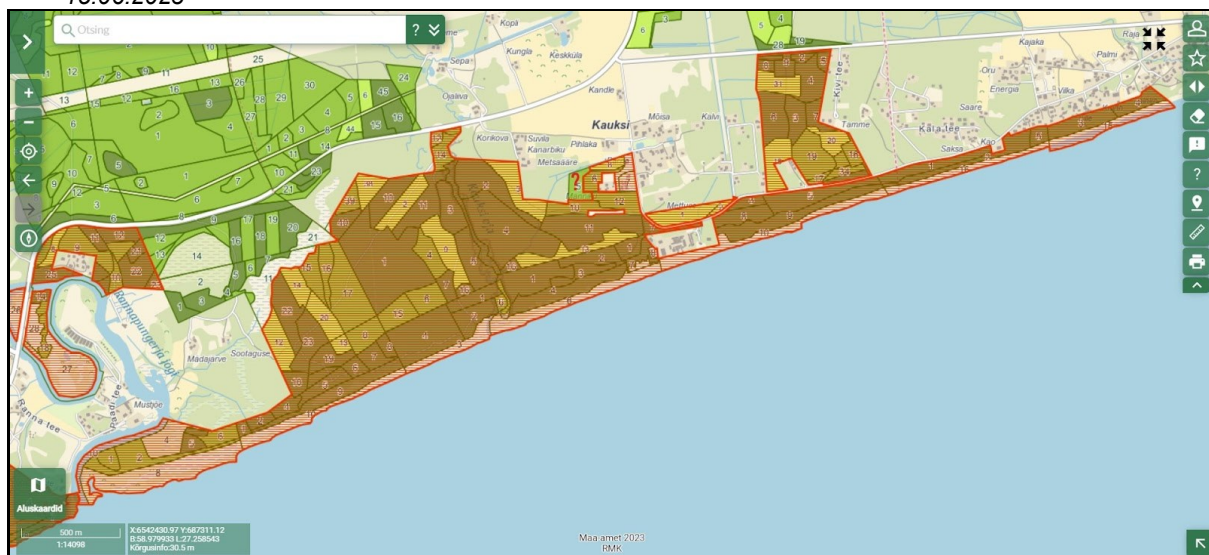
Inimesed kes jälgivad Rannapungerja asjad, ei tea seda, sest **RMK ei ole teavitanud**. Ikka vana teade on olemas, uus teade ei tulnud. Inimesed ei ole informeeritud!

<https://www.rm.ee/metsa-majandamine/metsamajandus/korgendatud-avaliku-huviga-alad/teated/2022-1/jogevamaa-rannapungerja>

3.10. KAH-ala piirid: miks eraldis **KU206-5** ei ole KAH ala sees?

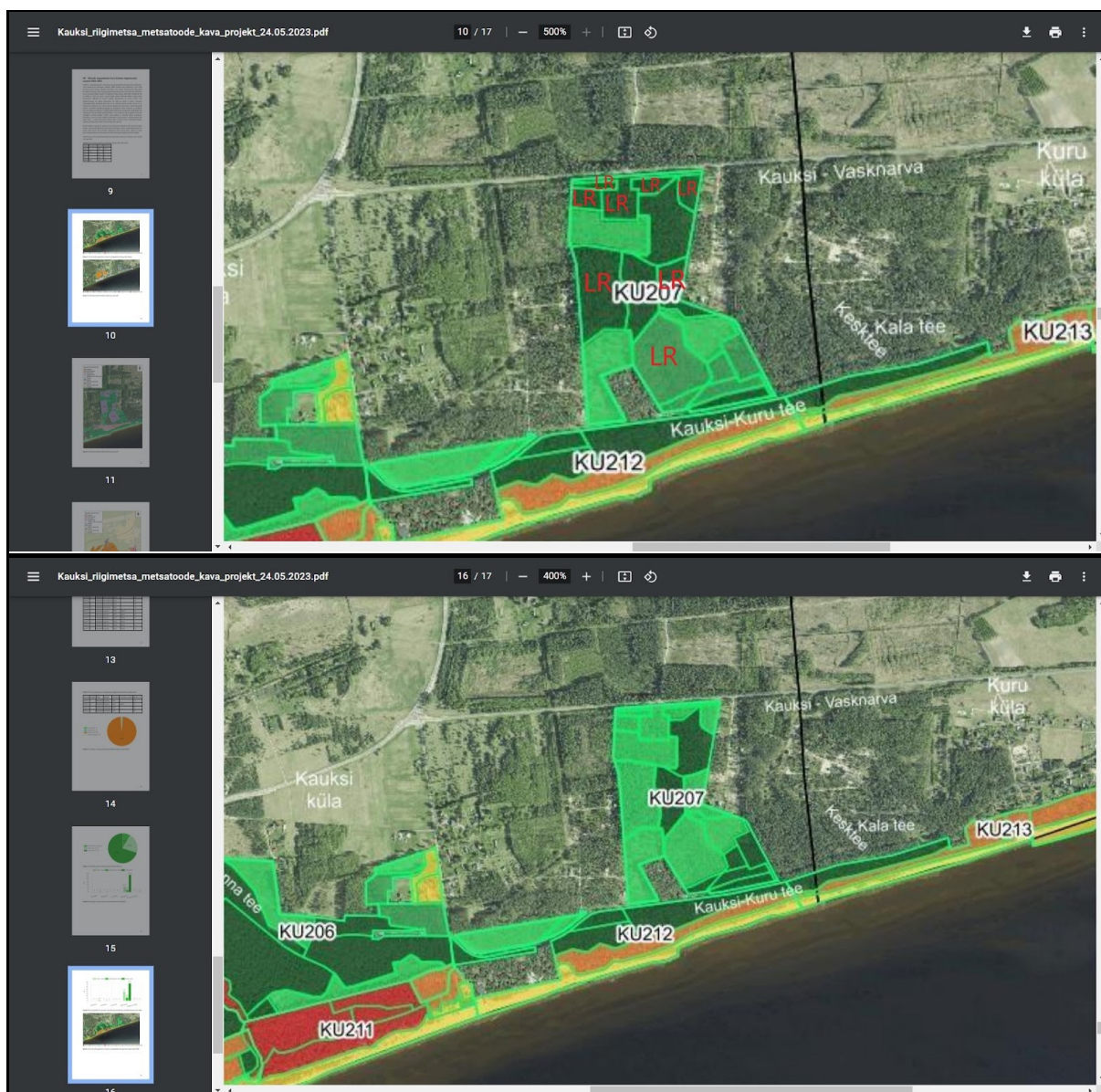
Ida-Virumaa			
KAH-ala nimi	KAH-ala metsade kirjeldus	Metsatööde kava projekt	Kinnitatud metsatööde kava
Kauksi	01.02.2022 seisuga	projekti koostamine jätkub kohtumisel 09.06.2023	
Sonda-Uljaste	01.02.2022 seisuga	28.04.2022 seisuga	30.06.2022 seisuga
Jõgevamaa			
KAH-ala nimi	KAH-ala metsade kirjeldus	Metsatööde kava projekt	Kinnitatud metsatööde kava
Rannapungerja	01.02.2022 seisuga	projekt valmimine peatatud	

15.06.2023

RMK metsatööde kaart 15.06.2023

- 3.11. Kava projekt: **11.7 ha lageraie**, 57.1 ha harvendusraie ja 6.1 ha harvendusraie. **Vist kõik need alad on nahkhiirte tähtsad toitumisalad. Vist Natura elupaigad ka olemas.**
- 3.12. Mõned kehtivad metsateatised on juba olemas: SR 50000622939 ja SR 50000622937, II kat. Põhja-nahkhiir, pargi-nahkhiir, suurvidevlane elupaikadel.
- 3.13. Kauksi külas on pärast 2033 täiesti lagedaks raiutud...

Oleme täielikult vastu mahukatele uuendusraietele KAH-aladel. Püsimetsandus on võimalik vaatamata RMK eksitavatele väidetele kava projektis.

Veel on ekslik väide sissejuhatuses: “Selleks, et säilitada Kauksi metsade püsimine ja mitmekülgne kasutus ka tulevikus, oleme kokku pannud Kauksi ümbruses kasvava riigimetsa majandamise kava aastateks 2023–2032”

Vastuväide: metsa püsimise tingimus ei ole metsamajandamine. Kindlasti ei ole metsa püsimiseks vajalikud (uuendus)raied, vaid vastupidi: raied rikuvad puhkemetsa väärtuse, metsade ökosüsteemid ja liigirikkus hävivad, sealhulgas kahjustab ökosüsteeme teistkordselt enne monokultuurset istutust praktiseeritav pinnase lõhkumine (mineraliseerimine), kaotatud elurikkus, elupaigad on korvamatult kaotus. Eriti kui hinnata Eesti metsade ökosüsteeme ja elurikkuse hävingut tänapäevase intensiivne

ülearie kontekstis, raiutakse ka Natura aladel, asulate ümbruse nn kaitsemetsades jne ja käesoleval juhul kaitseala piiranguvööndis. Metsa tuleb hoida ja majandada metsa kaitse põhimõttel püsimeetsandusvõtetega.

MAK-is on **metsaelupaikade** soodsa seisundi saavutamise meetmena välja toodud **vajadus tagada nende kaitse ka väljaspool kaitstavaid alasid riigimaal**. Samuti on MAK-is sõnastatud eesmärk, mis tuleneb Euroopa Liidu elurikkuse strateegiast aastani 2030 ja metsastrateegiast aastani 2030 – tagada veel säilinud loodus- ja põlismetsade kaitse. Hetkel on täpsustamisel nende metsade valiku kriteeriumid.

Ida-Viru maakonnaplaneeringu järgi paikneb alal rohevõrgiku tuumala ja väärtuslik maastik. Mida ütleb üldplaneering, kontrollige palun järele. Kas RMK raieplaanid ei lähe vastuollu?

4. Lisame mõned lingid ka meediast ja soovime RMK arvamiist:

Eesti inimesed toetavad riigi tulundusmetsades püsimeetsandust: <https://elfond.ee/mets/uuring-suurem-osa-eestimaalasi-toetab-riigimetsa-raiemahu-vahendamist-ja-pusimeetsana-majandamist>

Eestimaa Looduse Fondi ekspertide ja teiste metsaekspertide hinnangul: **RMK ei majanda metsi säästlikult.**

<https://www.oh tuleht.ee/1086242/eriolukord-keskkonnaagentuur-lubab-riigimetsas-teha-lageraiet-kaugelt-rohkem-kui-seaduslikult-voimalik> (ÕL 31.05.2023)

METSASTATISTIKA UUED MUDELID: tagavara on 30 miljonit tihumeetrit seni arvatust väiksem, suremus aga mitme miljoni jagu suurem. Kas mets on ikka säästlikult majandatud? (ÕL 4.02.2023):

Euroopa üks tähtsamaid säästva metsanduse kriteeriume nõuab, et raieaht oleks väiksem kui majandatavate metsade netojuurdekasv. Viimane tähendab juurdekasvu, millest on looduslik suremus maha lahutatud. Senine ametlik metsastatistika, mis keskkonnaministeerium saatis metsanduse arengukava raames ka riigikogule, näitab, et Eestis on see kriteerium täidetud.[...] Uue suremuse hinnangu valguses kipub vägisi välja paistma metsade mitesäästev majandamine.

Metsapoliitika alusandmestikud, nt SMI, ei ole kooskõlas teiste metsaandmestikega ja andmeid on püütud salastada Keskkonnaministeeriumi tasandil.

Euroopa Liidu Kohus vaeb Eesti metsade andmestikku (PM 27.08.2022):

Riiklikku statistilist metsainventeerimist (SMI) viib läbi keskkonnaministeeriumi haldusalasse kuuluv keskkonnaagentuur. SMI alusel hinnatakse Eesti metsi alates 1999. aastast, SMI-andmetel baseeruv statistika annab ka olulise sisendi Eesti metsa arengukava koostamisse ja raieaahu määramisse. Juba aastaid on looduskaitsetel kahtlus, et riik teeb metsastatistilisi andmeid käideldes sohki. Keskkonnaorganisatsioonide visa võitluse ja andmekaitseinspeksiooni toel on statistilise metsainventuuri (SMI) andmed avalikkusele suures osas kättesaadavaks saanud, kuid kuna selguse toomise asemel süvendas avaldatud teave hoopis kahtlusi, otsustati ülejäänud andmete kättesaamiseks riigi vastu kohtusse minna, sest riik keeldus nende väljaandmisest.

VESTLUSRING Kui palju siis Eestis metsa ikkagi on? (PM 9.06.2022):

SMI absoluutarve hakati käsitlema viimse instantsi tõena ja võtma nende alusel vastu metsapoliitilisi otsuseid. Asko Lõhmus: Kuna SMI kasutamine metsapoliitika tegemisel on

järjest laialdasem, on vaja lahendada **ebakõlad SMI ja teiste andmestike vahel** – näiteks seesama Eesti metsade tagavara küsimus või küsimus, kus mida juurde kasvab.

<https://www.rmk.ee/metsa-majandamine/loodusblogi/aveliina-helm-elupaikade-hoidja>

Teadlane Aveliina Helm tõdeb, et paljude oluliste liigirühmade arvukus on Euroopas ja mujal hirmuäratavalt kahanenud ning see võib tuua probleeme ka inimesele ja meie võimekusele toitu toota. Aveliina sõnul on teadlased kõikjal Euroopas juba alates 1990ndatest jälginud, kuidas liblikaid ja põllulinde jääb järjest vähemaks. Viimased aastad on toonud tõsisemaid teateid mitmesuguste tolmeldajarühmade ja üleüldse putukate seisundi kohta. **Eestis on peale põllulindude langemas ka metsalindude arvukus.** Hästi toimivaid ja liigirohkeid ökosüsteeme ei tule tema ütlust mööda hoida ainult moraalsel või looduskaitselistel kaalutlustel, vaid ka põhjusel, et nendega on seotud meile eluliselt vajalikud hüved – aineringed, puhas õhk ja puhas vesi, viljakas muld ja palju muud.

<https://arvamus.postimees.ee/6678280/aveliina-helm-sinu-tegu-loeb>:

Kogu meie metsamaa pindalast moodustavad loodusmetsad vaid kaks protsenti. Kliimamuutuste seisukohast üliolulistest märgaladest on looduslikuna säilinud neljandik. Elupaikade kao ja maastikumuutuste tulemused on näha meie elurikkuses: igal aastal kahaneb Eesti metsade ja põllumajandusmaastike lindude arvukus kokku 57 000 - 111 000 paari võrra.

Teadlane süsinikuheite ja metsamajanduse seostest.

[Aveliina Helm](#)

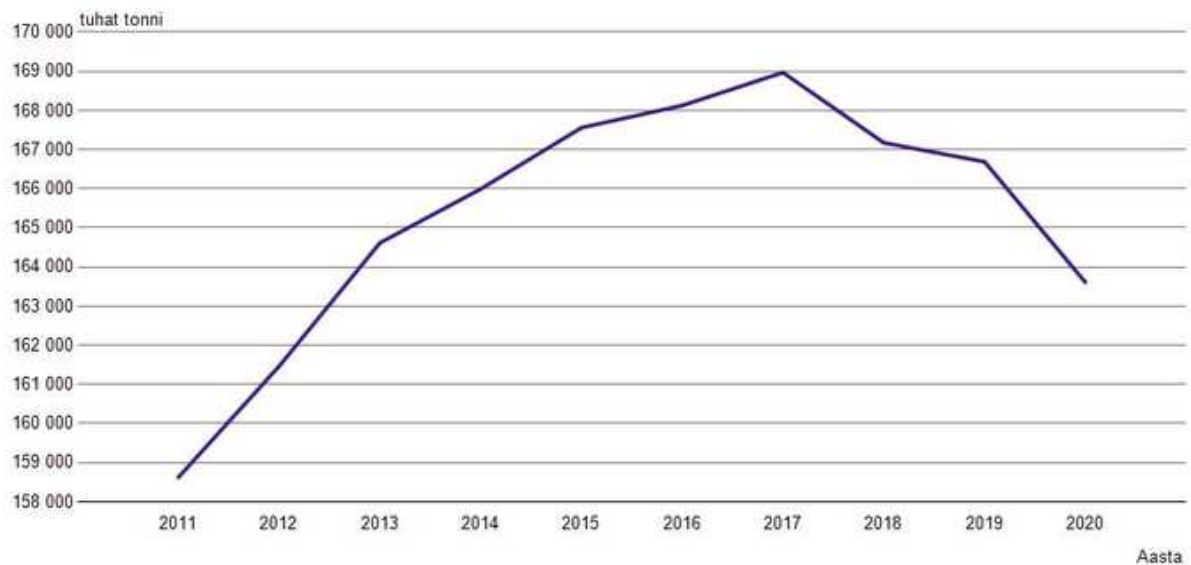
[@aveliina](#)

[17 Mar 2022](#)

Nende statistikaameti poolt esitatud andmete järgi on Eesti metsamaa juba süsiniku emiteerija, sest 2017. aastast on puitsesse biomassi seotud süsinikukogus aina vähenenud ja 2019. aastal eriti tempokalt (ca 3 milj t C ulatuses = 11 milj t CO₂ekv).

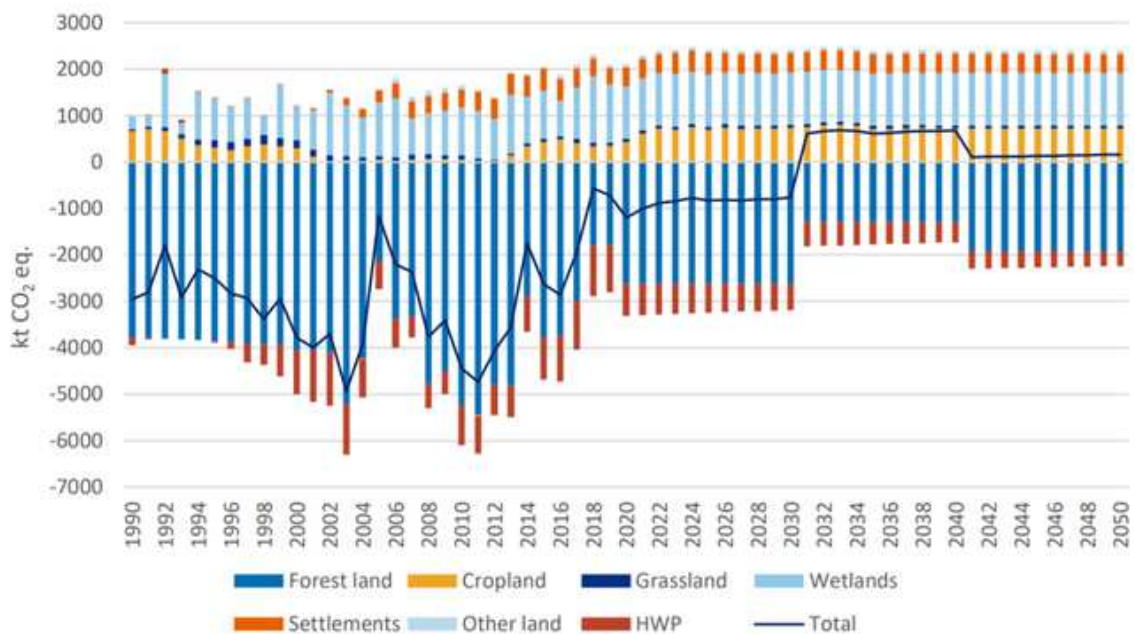
https://andmed.stat.ee/et/stat/keskkond_loodusvarad-ja-nende-kasutamine_metsavaru/KK509

KK509: BIOMASS JA SEOTUD SÜSINIKU KOGUS BIOMASSIS METSAMAAL | Aasta. Kokku, Seotud süsiniku kogus puitkes biomassis metsamaal.

17 Mar 2022

Tuleb oodata LULUCF aruannet, kuid kui see on nii, siis on lisaks muudele emissioonidele (transport, energia jm) ka maakasutussektor kliimamuutustesse panustaja. Varasema prognoosi järgi pidi see juhtuma ca 2030 aasta kanti, mil metsamaa ei suuda enam muud heidet puhverdada.

Kasvuhoonegaaside poliitika, meetmeid ja prognoose käsitlev aruanne. Keskkonnaministeerium, 2020

Põhjus? Eks ikka see, et **raiutakse rohkem kui juurde kasvab**. Ja kogu selle "noor mets seob süsinikku" propaganda juures kipub kahe silma vahele jääma, et: **1) raie ise on suur emissioon (1 milj tm raie = ca 1 milj t CO₂); 2) noored metsad seovad tükk aega nadimalt kui vanemad.**

Translate Tweet

Metsa tuleb majandada metsa kaitstes, milleks Metsaseadus ka võimaluse annab.

Soovime ettepanekutele konkreetseid vastuseide-posti teel (lisaks võimalikele RMK kodulehel avaldatavatele vastuste kokkuvõttele).

Lugupidamisega

Riina Georg,

MTÜ Roheline Pärnumaa (üle-eestilise tegevusulatusega keskkonnaühendus) volitatud esindaja
rohelineparnumaa@gmail.com

Farištamo Eller,

Päästame Eesti Metsad MTÜ seaduslik esindaja
info@savetheforest.ee, faristamo@gmail.com